CUMHURİYETİMİZİN YÜZÜNCÜ YILI

İstanbul 33rd World Buiatrics Congress WBC 2026

Çiftlik Hayvanları Hekimliği Derneği 2014

5. ULUSAL - 2. ULUSLARARASI
KOYUN - KEÇİ SAĞLIĞI VE YÖNETİMİ KONGRESİ

5TH NATIONAL - 2nd INTERNATIONAL
SHEEP - GOAT HEALTH AND MANAGEMENT CONGRESS

27–30 NİSAN / APRIL 2023

GRAND YAZICI CLUB TURBAN OTEL – MARMARIS

KONGRE BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

5TH NATIONAL – 2ND INTERNATIONAL SHEEP AND GOAT HEALTH AND MANAGEMENT CONGRESS

5. ULUSAL – 2. ULUSLARARASI KOYUN - KEÇİ SAĞLIĞI VE YÖNETİMİ KONGRESİ

27-30 April/Nisan 2023

MARMARİS/TÜRKİYE

KONGRE BİLDİRİLERİ

PROCEEDINGS

DÜZENLEME KURULU- ORGANISATION COMMITTEE

Prof. Dr. Hasan BATMAZ- Başkan

Çiftlik Hayvanları Hekimliği Derneği Başkanı
Bursa Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi İç Hastalıkları AD

Doç. Dr. Hakan ÜSTÜNER

Çiftlik Hayvanları Hekimliği Derneği Saymanı
Bursa Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi Zootekni AD

Doç. Dr. Özge SIZMAZ

Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi
Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları AD

Doç. Dr. Zafer MECİTOĞLU

Bursa Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi İç Hastalıkları AD

Dr. Öğretim Üyesi Barış GÜNER

Balıkesir Üniversitesi Veteriner Fakültesi Doğum ve Jinekoloji AD

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Rıfat VURAL-*Başkan*	*Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Doğum ve Jinekoloji AD Türkiye*
Prof. Dr. Huzur Derya ARIK	*Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları AD – Türkiye*
Prof. Dr. Levent AYDIN	*Bursa Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Parazitoloji AD - Türkiye*
Prof. Dr. Hıdır GENÇOĞLU	*Bursa Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları AD - Türkiye*
Prof. Dr. Ahmet GÜMEN	*Bursa Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Doğum ve Jinekoloji AD - Türkiye*
Prof. Dr. Abdülkadir KESKİN	*Bursa Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Doğum ve Jinekoloji AD - Türkiye*
Prof. Dr. Mehmet MADEN	*Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi, İç Hastalıkları AD - Türkiye*
Doç. Dr. Zafer MECİTOĞLU	*Bursa Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi, İç Hastalıkları AD - Türkiye*
Prof. Dr. John MEE	*Teagasc – Tarım ve Gıda Geliştirme Kurumu, Moorepark Araştırma Merkezi, İrlanda*
Prof. Dr. Abdülkadir ORMAN	*Bursa Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Zootekni AD - Türkiye*
Prof. Dr. M. Özgür ÖZYİĞİT	*Bursa Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Patoloji AD - Türkiye*
Prof. Dr. Neil SARGISON	*Kraliyet veteriner okulu-Edinburg Üniversitesi-İskoçya*
Doç. Dr. Özge SIZMAZ	*Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları AD - Türkiye*

SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Rıfat VURAL-*President*	*Ankara University Faculty of Veterinary Medicine, Department of Obstetrics and Gynecology-Turkey*
Prof. Dr. Huzur Derya ARIK	*Selcuk University Faculty of Veterinary Medicine Department of Animal Nutrition and Nutritional Diseases - Turkey*
Prof. Dr. Levent AYDIN	*Bursa Uludag University Faculty of Veterinary Medicine, Department of Parasitology - Turkey*
Prof. Dr. Hıdır GENÇOĞLU	*Bursa Uludag University Faculty of Veterinary Medicine, Department of Animal Nutrition and Nutritional Diseases - Turkey*
Prof. Dr. Ahmet GÜMEN	*Bursa Uludag University Faculty of Veterinary Medicine, Department of Obstetrics and Gynecology - Turkey*
Prof. Dr. Abdülkadir KESKİN	*Bursa Uludag University Faculty of Veterinary Medicine, Department of Obstetrics and Gynecology - Turkey*
Prof. Dr. Mehmet MADEN	*Selcuk University, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Internal Medicine - Turkey*
Assoc. Prof. Dr. Zafer MECİTOĞLU	*Bursa Uludag University Faculty of Veterinary Medicine, Department of Internal Medicine - Turkey*
Prof. Dr. John MEE	*Teagasc – Agriculture and Food Development Authority, Moorepark Research Centre, Ireland*
Prof. Dr. Abdülkadir ORMAN	*Bursa Uludag University Faculty of Veterinary Medicine Department of Animal Science - Turkey*
Prof. Dr. M. Özgür ÖZYİĞİT	*Bursa Uludag University Faculty of Veterinary Medicine, Department of Pathology - Turkey*
Prof. Dr. Neil SARGISON	*The Royal School of Veterinary Studies, The University Of Edinburgh - Scotland*
Doç. Dr. Özge SIZMAZ	*Ankara University Faculty of Veterinary Medicine Department of Animal Nutrition and Nutritional Diseases - Turkey*

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Koyun ve keçilerde reprodüktif ultrasonografi
Reproductive ultrasonography in sheep and goats.....1
Barış GÜNER

Koyun ve keçilerde sık gözlenen sindirim ve solunum sistemi hastalıklarının nekropsisi ve örnek alma yöntemleri
Necropsy and sampling methods of digestive and respiratory system diseases common in sheep and goats.....9
M. Özgür ÖZYİĞİT

Diagnosis and prevention of abortion in sheep and goats 17
John F MEE

Koyunlarda abortun klinik tanısı ve önlenmesi 23
John F MEE

Sustainable control of small ruminant gastrointestinal nematodes in the face of parasite genetic adaptation 28
Neil SARGISON

Parazit genetik adaptasyonu karşısında küçük ruminantlarda gastrointestinal nematodların sürdürülebilir kontrolü 35
Neil SARGISON

Koyun ve keçilerde ektoparaziter mücadelede yeni yaklaşımlar
New approaches to ectoparasites control on sheep and goats.....40
Levent AYDIN

Koyun ve keçilerde sinirsel hastalıklara klinik yaklaşım
Clinical approach to neurological diseases in sheep and goats 50
Tolga KARAPINAR

Koyun ve keçi hastalıklarında klinik olgularla deneyimler
Experiences with clinical cases in sheep and goat diseases.....57
Hasan BATMAZ

Recent insights in ovine mastitis 61
George C. FTHENAKIS

Koyunlarda mastitise güncel bakış 65
George C. FTHENAKIS

Nutritional management of transition dairy sheep.....68
Antonello CANNAS

Sütçü koyunların geçiş dönemi beslenmesi 78
Antonello CANNAS

Experiences on factors affecting quality of milk of dairy sheep and goats in Greece.....87
George C. FTHENAKIS

Yunanistan'da sütçü koyunlarda süt kalitesini etkileyen faktörlere ilişkin deneyimler..... 90
George C. FTHENAKIS

Sözlü Bildiriler/Oral Presentations

Erken postpartum dönemde farklı senkronizasyon protokolü uygulanan koyunlarda serum metabolit/hormon ve reprodüktif performansın belirlenmesi.....92
Buse ÖZTÜRK, Aslıhan AYALP, Barış GÜNER, İhsan KISADERE, Nevzat SAAT, Recai KULAKSIZ, Şükrü Metin PANCARCI

Determination of serum metabolite/hormone and reproductive performance in sheep received different synchronization protocols in the early postpartum period.....93
Buse ÖZTÜRK, Aslıhan AYALP, Barış GÜNER, İhsan KISADERE, Nevzat SAAT, Recai KULAKSIZ, Şükrü Metin PANCARCI

Koyunlarda progesteron tabanlı senkronizasyon protokolünde farklı tedavilerin vaginitis ve fertilite üzerine etkisi.....94
Aslıhan AYALP, Tevhide Elif GÜNER, Buse ÖZTÜRK, Barış GÜNER, İhsan KISADERE, Serpil Kahya DEMİRBİLEK, Abdulkadir KESKİN

The effect of different treatments on vaginitis and fertility in sheep synchronized with progesterone-based synchronization protocol.....95
Aslıhan AYALP, Tevhide Elif GÜNER, Buse ÖZTÜRK, Barış GÜNER, İhsan KISADERE, Serpil Kahya DEMİRBİLEK, Abdulkadir KESKİN

Siirt bölgesinde klinik ve subklinik mastitisli koyun ve keçilerden alınan süt numunelerinden etkenlerin bakteriyolojik ve multiplex PCR metodu ile belirlenmesi ve sonuçlarının karşılaştırılması.....*96*
Ebru KARAKAYA BİLEN, Serpil KAHYA DEMİRBİLEK, Öznur YILMAZ[1], Ali ÜNVER, Merve YILDIZ, **Abdulkadir KESKİN**

Determination and comparison of mastitis agents from milk samples with clinical and subclinical mastitis in sheep and goat in Siirt region by bacteriological and multiplex PCR.....97
Ebru KARAKAYA BİLEN, Serpil KAHYA DEMİRBİLEK, Öznur YILMAZ[1], Ali ÜNVER, Merve YILDIZ, **Abdulkadir KESKİN**

Ankara ilinde saanen ırkı keçi sütünden {S. aureus} izolasyonu ve antibakteriyel direnç profillerinin belirlenmesi 98
Seçkin SALAR, Merve ÖZDAL SALAR, Ezgi DİKMEOĞLU NEMUTLU, **Feride İlayda UYAR**, Yaren BERK, Ayhan BAŞTAN

Isolation of {S. aureus} from saanen goat milk and determination of antibacterial resistance profiles in Ankara province 99
Seçkin SALAR, Merve ÖZDAL SALAR, Ezgi DİKMEOĞLU NEMUTLU, **Feride İlayda UYAR**,

Yaren BERK, Ayhan BAŞTAN

Süt emme dönemindeki kuzularda borik asit kullanımının performans ve bağırsak florası üzerine etkisi.....100
Soner UYSAL, Mehmet Akif YÖRÜK

The effect of boric acid use on performance and intestinal flora in suckling lambs.....101
Soner UYSAL, Mehmet Akif YÖRÜK

Türkiye'de keçilerde {Anaplasma capra}'nın ilk kez klinik, mikroskobik ve moleküler tanısı..... 102
Yiğit KAÇAR, Arif ÇİLOĞLU, Levent AYDIN, Abdullah İNCİ, Mehmet ÖZÜİÇLİ, Gamze YETİŞMİŞ, Hasan BATMAZ

First clinical, microscopic, and molecular diagnosis of {Anaplasma capra} in goats in Turkey.....103
Yiğit KAÇAR, Arif ÇİLOĞLU, Levent AYDIN, Abdullah İNCİ, Mehmet ÖZÜİÇLİ, Gamze YETİŞMİŞ, Hasan BATMAZ

Koyunlarda bir el cihazı kullanarak beta hidroksi bütirik asit yoğunluklarının belirlenmesinde kan toplama için farklı bölgelerin karşılaştırmalı olarak değerlendirmesi 105
Mehmet AKKÖSE, Ufuk KAYA, Murat Onur YAZLIK

Comparative evaluation of different sites for blood collection to assessment of beta hydroxybutyric acid concentrations using a hand-held meter in sheep 105
Mehmet AKKÖSE, Ufuk KAYA, Murat Onur YAZLIK

Haemonchus contortus ile doğal enfekte koyunlarda doramektin ve ivermektin'nin tedavi etkinliğinin haptoglobin ve gram dışkıda yumurta sayısı ile değerlendirilmesi: prospektif randomize çalışma..... 106
Ümit ÖZCAN, Elif Burcu Gencay TOPÇU, Orkun DEMİR, **Halis ÇETİNER**, Şinasi UMUR, Mehmet TÜTÜNCÜ, Murat GÜZEL

Evaluation of treatment efficacy of doramectin and ivermectin efficacy in sheep naturally infected with haemonchus contortus by haptoglobin and number of eggs in gram feces: a prospective randomized study.....107
Ümit ÖZCAN, Elif Burcu Gencay TOPÇU, Orkun DEMİR, **Halis ÇETİNER**, Şinasi UMUR, Mehmet TÜTÜNCÜ, Murat GÜZEL

Saanen ve kıl keçi işletmelerinde sürü yönetimi ve hayvan refah parametrelerinin değerlendirilmesi 108
Dilek ARSOY, Duygu AKTÜRK

Evaluation of herd management and animal welfare parameters in saanen and hair goat farms.....109
Dilek ARSOY, Duygu AKTÜRK

Siirt ili örneğinde Güneydoğu anadolu bölgesindeki koyun ve keçi yetiştiriciliğinin demografik yapısı ve doğru hayvancılık uygulamalarının değerlendirilmesi 110
Ebru KARAKAYA BİLEN, Öznur YILMAZ, Ali ÜNVER, Mine AYDEMİR, **İrem ÇAKMAK**, Abdulkadir KESKİN

Evaluation of demographic structure and correct livestock practices of sheep and goat breeding in the Southeastern Anatolia region in Siirt province example 111
Ebru KARAKAYA BİLEN, Öznur YILMAZ, Ali ÜNVER, Mine AYDEMİR,
İrem ÇAKMAK, Abdulkadir KESKİN

Türkiye'de küçük ruminant çalışan veteriner hekimlerin mesleki uygulama ve sektörle ilgili değerlendirmeleri 112
Hakan ÜSTÜNER, Onur TOPAL, Hasan BATMAZ

Professional practices and sector-related evaluations of veterinarians working with small ruminants in Turkey 113
Hakan ÜSTÜNER, Onur TOPAL, Hasan BATMAZ

Besi kuzularının diyetlerine bacillus licheniformis dsm 28710 ilavesinin vücut indeksleri üzerine etkisi 114
Muhittin ZENGİN, Mehmet Ali AZMAN

B Effect of addition bacillus licheniformis dsm 28710 into the diets on body ındexes of fattening lambs 115
Muhittin ZENGİN, Mehmet Ali AZMAN

Toklu rasyonlarına ilave edilen borik asit ile laktik asit ve mayanın rumen fermentasyon parametreleri üzerine etkileri 116
Özge SIZMAZ, Bekir Hakan KÖKSAL, **Atakan BUNDUR**, Gültekin YILDIZ

Rumen fermentation parameters of lactic acid and yeast in toklu diets with boric acid addition 117
Özge SIZMAZ, Bekir Hakan KÖKSAL, **Atakan BUNDUR**, Gültekin YILDIZ

Kuzu besi yemine sodyum bütirat katkısının besi performansına etkileri 118
Ömer Kaan TEKİN, Burak AYCAN, Hasan Melih YAVUZ, Cansel Güzin Özgüden AKKOÇ,
Tuncay İLHAN, Mehmet Mustafa OGAN

Effects of sodium butyrate addition to lamb concentrate feed on fattening performance 119
Ömer Kaan TEKİN, Burak AYCAN, Hasan Melih YAVUZ, Cansel Güzin Özgüden AKKOÇ,
Tuncay İLHAN, Mehmet Mustafa OGAN

Koyunların bazı fizyolojik özelliklerinin kan betahidroksibütirik asit düzeyleri ve kuzu performansı üzerine etkisi 120
Soner UYSAL, **Emre YILMAZ**, Ayşe UYSAL, Doğan TÜRKYILMAZ,
Ülkü DAĞDELEN TÜRKYILMAZ

Effect of certain physiological characteristics on blood betahydroxybutyric acid levels in ewes and growth performance of lambs 121
Soner UYSAL, **Emre YILMAZ**, Ayşe UYSAL, Doğan TÜRKYILMAZ,
Ülkü DAĞDELEN TÜRKYILMAZ

Poster Bildiriler/Poster Presentations

Düşük veya yüksek bazal hematokrit seviyelerine sahip gebe Ile de France koyunlarında orta irtifa hipoksisine endokrin yanıtlar 122

S-14

KUZU BESİ YEMİNE SODYUM BÜTİRAT KATKISININ BESİ PERFORMANSINA ETKİLERİ

Ömer Kaan TEKİN[1], Burak AYCAN[1], Hasan Melih YAVUZ[1], Cansel Güzin Özgüden AKKOÇ[2], Tuncay İLHAN[2], Mehmet Mustafa OGAN[3]

[1]Balıkesir Yem Sanayi ve Tic. A.Ş. Ar-Ge Birimi
[2]Bursa Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı
[3]Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi Zootekni Anabilim Dalı

Özet

Bu çalışmada, kuzu besi yemine sodyum bütirat katkısının rumen gelişimi ve besi performansına etkileri araştırılmıştır. Araştırmada kuzular kontrol(KN) ve deneme(SB) grupları olmak üzere 27'şer başlık 2 gruba ayrılmıştır. Gruplardaki kuzular ilk 1 hafta anneleriyle birlikte doğum kafeslerinde tutulmuşlar ve sonra araştırma gruplarına gönderilmişlerdir. Gruplardaki kuzulara 1 haftalık yaştan itibaren yiyebilecekleri kadar kuzu besi yemi ve yonca kuru otu verilmiştir. Grupların kuzu besi yemleri içerik ve kompozisyon olarak benzer düzenlenmiş, ancak deneme grubuna yedirilen kuzu besi yemine %0.4 oranında sodyum bütirat katılmıştır. Kuzular ilk 1 ay günde 3 kez, 1 aydan sütten kesime 1 hafta kalıncaya kadar günde 2 kez 30 dakika annelerini emmeye bırakılmışlardır. Sütten kesildikleri 65 günlük yaşa 1 hafta kala günde 1 kez emzirilmişlerdir. Sütten kesimden sonra kuzular kesime gönderilinceye kadar konsantre yem ve yonca kuru otu ad libitum verilmeye devam edilmiştir.

Her 2 grupta deneme başlangıcında, denemenin 45. gününde, sütten kesim zamanında ve deneme sonunda canlı ağırlık tartımları yapılmıştır. Grupların yemliklerine konan ve artan konsantre ve kaba yemler tartılmıştır. Deneme sonunda, gruplardan rastgele seçilen 10'ar kuzunun kesiminde sıcak karkas ağırlıkları saptanmıştır. Yine, gruplardan 3'er kuzu rastgele seçilerek rumenleri alınmış, rumen papilla uzunlukları ve kalınlıkları ölçülmüştür.

Bulgularda, SB'nun toplam canlı ağırlık artışlarının KN'na göre 45. ve 105. günlerde daha yüksek olduğu görülmüştür($P<0.05$). SB'nun ortalama sıcak karkas randımanları KN'na göre daha yüksek olmuştur($P<0.05$). KN'nun araştırma sonu ortalama toplam kuru madde tüketimi SB'na göre 4.01 kg daha fazla olmuştur. SB grubunun 1 kg karkas maliyeti kontrol grubuna göre daha düşük olmuştur. KN'nun rumen papilla uzunlukları ve kalınlıklarının SB grubuna göre daha fazla olduğu saptanmıştır.

Sonuç olarak, kuzu besi yemlerine SB katkısının daha yüksek canlı ağırlık ve karkas randımanı sağladığı söylenebilir. Ancak, rumen gelişimine etkileriyle ilgili sütten kesimden önce histolojik incelemeler yapılmasının faydalı olacağı kanısı oluşmuştur.

Anahtar Kelimeler: kuzu,sodyum bütirat,besi performansı,rumen gelişimi

O-14

EFFECTS OF SODIUM BUTYRATE ADDITION TO LAMB CONCENTRATE FEED ON FATTENING PERFORMANCE

Ömer Kaan TEKİN[1], Burak AYCAN[1], Hasan Melih YAVUZ[1], Cansel Güzin Özgüden AKKOÇ[2], Tuncay İLHAN[2], Mehmet Mustafa OGAN[3]

[1]Balikesir Feed Industry and Trade Inc. R&D Department
[2]Bursa Uludag University Faculty of Veterinary Medicine Department of Histology and Embryology
[3]Uludag University Faculty of Veterinary Medicine Department of Animal Science

Abstract

In this study, the effects of sodium butyrate supplementation to concentrate on rumen development and fattening performance were investigated. In this research, 2 groups of 27 lambs as control(CG) and trial(SG) were used. Lambs were kept in birth cages for the first week before sent to their groups. Concentrate and alfalfa hay were given to groups as ad libitum. Concentrates of the groups had similar composition, but SG's contained 0.4% sodium butyrate. The lambs were suckled their mothers 3 times a day for the first month, 2 times a day from 1 month until 1 week before the weaning. They were suckled once a day during last week of suckling period of 65 days. All lambs weighed at the beginning, 45th day of the trial, the weaning and end of the trial. Daily feed consumption of the groups was weighed daily. During slaughtering, hot carcass of 10 randomly selected lambs from the groups weighed. The length and thickness of the rumen papilla were measured in 3 lambs randomly selected from each group.

As a results, it was observed that the total body weight gains of SG were higher on the 45th and 105th days compared to CG($P<0.05$). Mean hot carcass efficiency of SG were higher than CG ($P<0.05$). At the end of the research, the average total dry matter consumption of CG was 4.01 kg more than the SG. One kg carcass cost of the SG was lower than the CG. It was determined that the rumen papilla lengths and thicknesses of CG were higher than SG.

It can be said that the sodium butyrate addition into concentrate provides higher body weight and carcass yield. However, it has been concluded that it would be beneficial to perform histological examinations before weaning regarding the effects on rumen development.

Keywords: lamb,sodium butyrate,fattening performance,rumen development

CUMHURİYETİMİZİN YÜZÜNCÜ YILI

Çiftlik Hayvanları Hekimliği Derneği 2014

5. ULUSAL - 2. ULUSLARARASI
KOYUN - KEÇİ SAĞLIĞI VE YÖNETİMİ KONGRESİ
5TH NATIONAL - 2nd INTERNATIONAL
SHEEP - GOAT HEALTH AND MANAGEMENT CONGRESS

Farm Animal Veterinary Medicine Association 2014

İstanbul 33rd World Buiatrics Congress WBC 2026

ÖMER KAAN TEKİN

Çiftlik Hayvanları Hekimliği Derneği tarafından
27- 30 Nisan 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilen
5. Ulusal - 2. Uluslararası Koyun - Keçi Sağlığı ve Yönetimi Kongresi'ne
katılmıştır.

Prof.Dr. Hasan BATMAZ
Kongre Başkanı

